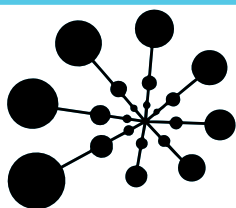

SOCIĀLĀS IETEKMES ANALĪZE

ROKASGRĀMATA

Social Entrepreneurship Support Network
of the Baltic Sea Region

Igaunijas Sociālo
uzņēmumu tīkls

Erasmus+

Saturs

IEVADS	3
--------	---

CEĻŠ LĪDZ STANDARTIZĒTAI PIEEJAI

Pārskats	5
----------	---

PĀRMAIŅU TEORIJAS IZSTRĀDĀŠANA

Pārskats	6
Mērķa grupas noteikšana	7
Vajadzības vai problēmas identificēšana	9
Rezultāti un ietekme	11
Aktivitātes un iznākumi	13
Veiksmes priekšnosacījumi	15
Pārmaiņu teorijas pārbaude	17

TEORIJAS PĀRBAUDE, PĒTOT STĀSTUS

Pārskats	18
----------	----

PIELIKUMS: ORGANIZATORISKIE RĀDĪTĀJI

Pārskats	20
----------	----

IEVADS

Šis izglītojošais materiāls ir paredzēts ieinteresētajam pusēm, kas vēlas praktiski attīstīt savas prasmes saistībā ar sociālās ietekmes analīzi. Domājam, ka ieguvēji būs mācībspēki, kuri izstrādā atbilstošus mācību kursus (piemēram, sociālā uzņēmējdarbība), un studenti, kuri minētos mācību kursus apgūst, kā arī pārmaiņu radītāji, kas darbojas pamatlīmenī un kuru mērķis ir izveidot pieeju sociālo pārmaiņu radīšanai vai pilnveidot šādu pieeju.

Ikvienu sociālā uzņēmuma vai citas organizācijas, kas darbojas sociālajā jomā, pastāvēšana vērtējama tikai pēc viena kritērija — radītajām pozitīvajām pārmaiņām, kas citos apstākļos netiktu radītas. Turklāt, tie ir atbildīgi par vispusīgu pārmaiņu radīšanu iespējami plašā mērogā. Ja mērķa grupas dalībnieku ieguvumi no organizācijas darbības ir niecīgi, tad, iespējams, ieguvumi kādas citas organizācijas darbības rezultātā būtu lielāki.

Sociālajiem uzņēmumiem ir pieejamas atbilstošas sistēmas, lai analizētu finanšu stāvokli un darbinieku mainību, tomēr daudziem rodas grūtības ar to radītās ietekmes noteikšanu un plānošanu. Tam ir vairāki iemesli. Jāmin divi būtiskākie iemesli: neskaidru mērķu noteikšana un ierobežoti resursi.

2012. gadā, kad oficiāli tika izveidots Igaunijas Sociālo uzņēmumu tīkls, es biju viens no dibinātājiem, un viens no galvenajiem mērķiem, kas man bija jāīsteno, bija radīt risinājumu, kas mūsu biedriem ļautu plānot uzņēmumu darbības ietekmi. Pašlaik mēs esam izstrādājuši standartizētu risinājumu, kas (ne šobrīd) ir vispārīgi apstiprināts ietekmes plānošanas standarts organizācijām, kas Igaunijā darbojas sociālajā jomā.

Šo standartu (kā neformālu dalības kritēriju) ir izmēģinājuši daudzi Igaunijas Sociālo uzņēmumu tīkla biedri. Bez tam arī citas vadošās organizācijas, kas darbojas sociālajā jomā (piemēram, Igaunijas Daudzbērnu ģimeņu asociācija), ir izvēlējušās piemērot šo standartu. Metodoloģija joprojām tiek uzlabota. Jāatzīmē, ka standarts ir

pieņemami spēcīgi, un ir izdevies piesaistīt Iekšlietu ministrijas (kas ir atbildīga par pilsoniskās sabiedrības attīstību Igaunijā) finansējumu, lai to attīstītu kā interneta portālu.

Izstrādājot standartizētu risinājumu, lai tas būtu veiksmīgs, ļoti būtiski ir pārbaudīt koncepciju iespējami daudzos nestandarta gadījumos. Lai veiktu pārbaudi, nepieciešami speciālisti, kas to īsteno. Tāpēc esmu ļoti pateicīgs par iespējām, ko rada programmas Erasmus+ ietvaros īstenotais projekts "Sociālās uzņēmējdarbības attīstība Baltijas jūras reģionā". No vienas puses, minētais projekts nodrošina piekļuvi pieredzējušu ieinteresēto pušu zināšanām visā Baltijas jūras reģionā. No otras puses, tā ietvaros ticis izstrādāts šī izglītības materiāla saturs un vizuālais risinājums.

Vēlos izteikt pateicību Olivijai Verevai (Olivia Verev) par vizuālo noformējumu, īstenojot ideju — atspoguļot materiāla saturu maksimāli viegli uztveramā veidā. Esmu pateicīgs arī programmas Erasmus+ ietvaros īstenotā projekta vadītājai Renātei Lukjanskai un visiem projektā iesaistītajiem partneriem, kuri ne tikai realizēja pārrobežu ideju apmaiņu, bet arī intelektuāli stimulēja un praktiski īstenoja minēto projektu.

Jāns Aps (Jaan Aps)
Valdes priekšsēdētājs
Igaunijas Sociālo uzņēmumu tīkls

Lūdzu, sūtīt atsauksmes uz e-pasta adresi: jaan@sev.ee,
renate.lukjanska@zinis.lv

Projekts "Sociālās uzņēmējdarbības attīstība Baltijas jūras reģionā" tiek īstenots programmas Erasmus+ ietvaros, un to līdzfinansē Eiropas Savienība.

Par saturu ir atbildīgs tikai izdevējs/sagatavotājs; tas neatspoguļo Eiropas Komisijas vai jebkādu saistīto finanšu institūciju viedokli. Minētās institūcijas nav atbildīgas par šajā materiālā ietvertu informāciju.

Ceļš no brīža, kad tika noteikta nepieciešamība pēc standartizētas pieejas sociālas ietekmes novērtēšanai, līdz tiešsaistes portāla izveidei, pamatojoties uz pārbaudītu metodoloģiju, bija aizraujošs. Ieteiktu ikvienam šī izglītības materiāla lietotājam ņemt vērā, ka desmitiem organizāciju, kas Igaunijā darbojas sociālajā jomā, ir veiksmīgi pārbaudījuši visas šeit minētās idejas un rīkus.

Abikasi
Abikasi connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals.

Abikasi connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals. The service works by connecting people with disabilities to a network of volunteers and professionals who can provide them with the support they need. This can include help with finding a job, finding a place to live, or finding a place to study. Abikasi also provides support with other challenges that people with disabilities may face, such as finding a doctor or finding a place to get a haircut.

Abikasi is a social enterprise that was founded in 2015. It is a non-profit organization that is run by a team of volunteers and professionals. The service is free of charge for people with disabilities, but it does charge a fee for the support that it provides to its volunteers and professionals.

Abikasi
Abikasi connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals.

Abikasi connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals. The service works by connecting people with disabilities to a network of volunteers and professionals who can provide them with the support they need. This can include help with finding a job, finding a place to live, or finding a place to study. Abikasi also provides support with other challenges that people with disabilities may face, such as finding a doctor or finding a place to get a haircut.

Abikasi is a social enterprise that was founded in 2015. It is a non-profit organization that is run by a team of volunteers and professionals. The service is free of charge for people with disabilities, but it does charge a fee for the support that it provides to its volunteers and professionals.

Avitus
Avitus connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals.

Avitus connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals. The service works by connecting people with disabilities to a network of volunteers and professionals who can provide them with the support they need. This can include help with finding a job, finding a place to live, or finding a place to study. Avitus also provides support with other challenges that people with disabilities may face, such as finding a doctor or finding a place to get a haircut.

Avitus is a social enterprise that was founded in 2015. It is a non-profit organization that is run by a team of volunteers and professionals. The service is free of charge for people with disabilities, but it does charge a fee for the support that it provides to its volunteers and professionals.

Abikasi as a social enterprise

Indicator	2022	2021	2020
Number of people with disabilities who have been helped by Abikasi	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Abikasi in the last 12 months	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Abikasi in the last 12 months	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Abikasi in the last 12 months	1,122	1,015	915

Detected impact: people with disabilities in Estonia find employment, have financial independence and a higher quality of life.

Katrin's story

Katrin is a 35-year-old woman who has a physical disability. She has been struggling to find a job for several years. She has tried many different jobs, but none of them have worked out. She is now looking for a job that is suitable for her disability. She has heard that Abikasi can help her with this, so she has contacted them. Abikasi has helped her to find a job that is suitable for her disability. She is now working for a company and is happy with her job. She has also been able to find a place to live and a place to study. She is now living a better life than she was before.

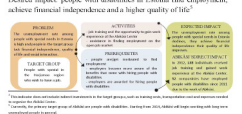
Avitus

Avitus connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals. The service works by connecting people with disabilities to a network of volunteers and professionals who can provide them with the support they need. This can include help with finding a job, finding a place to live, or finding a place to study. Avitus also provides support with other challenges that people with disabilities may face, such as finding a doctor or finding a place to get a haircut.

Avitus is a social enterprise that was founded in 2015. It is a non-profit organization that is run by a team of volunteers and professionals. The service is free of charge for people with disabilities, but it does charge a fee for the support that it provides to its volunteers and professionals.

Indicator	2022	2021	2020
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus in the last 12 months	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus in the last 12 months	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus in the last 12 months	1,122	1,015	915

How does Avitus create change in the Estonian market?

The diagram illustrates the process of how Abikasi helps people with disabilities. It starts with a person with a disability who is looking for a job. They contact Abikasi, which then connects them to a network of volunteers and professionals. These people provide support to the person with a disability, helping them to find a job that is suitable for their disability. This leads to the person with a disability finding employment, which in turn leads to financial independence and a higher quality of life.

Today, Katrin works for a company and is happy with her job. She has also been able to find a place to live and a place to study. She is now living a better life than she was before.

Avitus as a social enterprise

Indicator	2022	2021	2020
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus in the last 12 months	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus in the last 12 months	1,122	1,015	915
Number of people with disabilities who have been helped by Avitus in the last 12 months	1,122	1,015	915

Avitus connects people with disabilities in Estonia to help them overcome their challenges and achieve their goals. The service works by connecting people with disabilities to a network of volunteers and professionals who can provide them with the support they need. This can include help with finding a job, finding a place to live, or finding a place to study. Avitus also provides support with other challenges that people with disabilities may face, such as finding a doctor or finding a place to get a haircut.

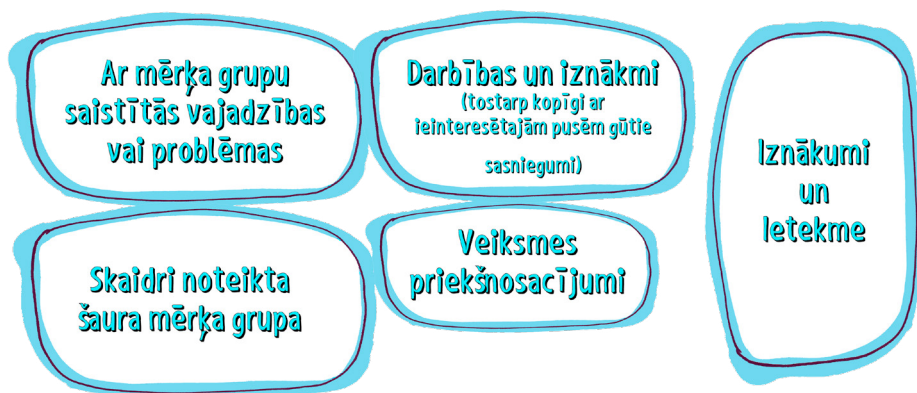
Avitus is a social enterprise that was founded in 2015. It is a non-profit organization that is run by a team of volunteers and professionals. The service is free of charge for people with disabilities, but it does charge a fee for the support that it provides to its volunteers and professionals.

5

PĀRMAIŅU TEORIJAS IZSTRĀDĀŠANA

Parasti, stratēģiskā plānošana ir sarežģīts process. Tika izstrādāti dažādi rīki, lai maksimāli apmierinātu stratēģiskās plānošanas speciālistu vajadzības. Pārmaiņu teorija, loģikas modelis, programmas teorija... Varat izvēlēties jebkuru no rīkiem, kas atbilst jūsu stilam un jautājumu būtībai, kas izskatāmi saistībā ar tikai jums būtiskajiem izaicinājumiem, izstrādājot stratēģiju. Būtiski ir atcerēties, ka izvēloties rīku sociālās ietekmes novērtēšanai un plānošanai, svarīgi ir noteikt virzību no punkta A uz punktu B — no problēmas uz risinājumu.

Parasti, stratēģiskie plāni tiek izmantoti, lai raksturotu paredzamo ietekmi, ko rada visa organizācija. Esam konstatējuši, ka praksē šāda pieeja ir ļoti nepiemērota. Mēs ierosinām noteikt mērķa grupas maksimāli skaidri un šauri. Protams, visām organizācijām parasti ir vairāk nekā viena (atsevišķa vai savstarpēji saistīta) mērķa grupa. Šādā gadījumā var izstrādāt tik pārmaiņu teoriju, cik nepieciešams — vienu pārmaiņu teoriju katrai mērķa grupai.

MĒRĶA GRUPAS NOTEIKŠANA

Vairums organizāciju, kas darbojas sociālajā jomā un kam ir grūtības noteikt to radīto ietekmi, ir noteikuši pārāk plašu mērķa grupu. Piemēram, teikums: “Nodrošināt tiesības visiem bērniem mūsu valstī”, ir lieliska organizācijas misija, tomēr tas ir absolūti nepiemērots plānošanai un ietekmes analīzei.

Lai izvairītos no kļūdas, ka “darām visu visiem, bet neradām nekādu ietekmi”, ir svarīgi maksimāli skaidri noteikt šauru mērķa grupu. Lai palīdzētu šajā procesā, esam izstrādājuši jautājumu kopu. Tālāk redzami piemēri ar dažiem jautājumu momentuzņēmumiem saskaņā ar metodoloģiju, kas var noderēt, nosakot mērķa grupu.

MĒRĶA GRUPAS RAKSTUROJUMS	
☒	Dzīvo organizācijas darbības teritorijā
☐	Skolēns
☐	Students
☐	Vecāks
☒	Strādājošs
☐	...

KOMUNIKĀCIJAS VALODA	
☒	Igaunu
☐	Krievu
☐	Angļu
☐	cita
☐	

VECUMS	
☐	0-3 gadi
☐	4-8 gadi
☐	7-13 gadi
☐	14-17 gadi
☒	18-26 gadi
☒	27-65 gadi
☐	66 gadi

TERITORIJA	
☐	Narva
☒	Tartu
☒	Pērnavā
☐	Tallina
☐	Apgabals 1/15
☐	Apgabals 2/15
☐	...

Seminārs Pērnavā

MĒRĶA GRUPAS NOTEIKŠANA

AR MĒRĶA GRUPU SAISTĪTĀS VAJADZĪBAS VAI PROBLĒMAS

Aptuveni 33 % Igaunijā dzīvojošo cilvēku tieši skar garastāvokļa un stresa spektra traucējumi.

Stresa, depresijas un izdegšanas sindroma ietekmē cilvēkiem ir grūti tikt galā ar ikdienas lietām, piemēram, darbu, studijām un attiecībām.

AKTIVITĀTES UN IZNAKUMI

Darbs grupās ar cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem un apmācības (gan ilgtermiņa programmas, gan nelielas mācību sesijas), individuālas konsultācijas un atbalsta grupas internetā ar mērķi palīdzēt cilvēkiem personības attīstībā, pašpārliecinātības sekmēšanā, ierosināt iniciatīvas uzņemšanos, attīstīt patstāvību un starppersonu prasmes, kā arī veidot pozitīvas iztūrešanās modeļus.

REZULTĀTI UN IETEKME

Cilvēku ar garastāvokļa un stresa spektra traucējumiem emocionālais stāvoklis uzlabojas. Palielinās viņu spējas tikt galā ar ikdienas izaicinājumiem.

Ilgtermiņa programmās dalībnieku emocionālais stāvoklis uzlabojas un negatīvie simptomi samazinās par apm. 25–30 %. Viņi dzīvē uzņem vairāk iniciatīvu. Viņu attiecību un darba dzīves kvalitāte ir uzlabojusies, un ir palielinājusies viņu pašpārliecinātība.

Viņi ir apguvuši jaunas starppersonu prasmes un stratēģijas kā tikt galā ar izaicinājumiem. Viņu attieksme un iztūrešanās modeļi ir kļuvuši pozitīvāki.

SKAIDRI NOTEIKTA ŠAURA MĒRĶA GRUPA

Strādājoši cilvēki, kas cieš no stresa un garastāvokļa traucējumiem (Tartu un Pērnavā)

IEKŠĒSMES PRIEKŠNOSACĪJUMI

1. Cilvēki pārvar aizspriedumu, ka tikai "jukušiem" cilvēkiem ir garīgās veselības problēmas vai ka šīs problēmas ir privāta lieta.

2. Viņi ir ieinteresēti un gatavi pārmaiņām.

Mūsu personāls ir kvalificēti speciālisti, un viņiem ir pieejama pietiekama profesionāla vadība.

VAJADZĪBAS VAI PROBLĒMAS IDENTIFICĒŠANA

Kāpēc, runājot par vajadzību/problēmu, norādām, ka tā ir saistīta ar mērķa grupu, nevis vienkārši raksturojam to kā mērķa grupas problēmu? Iespējams, organizācijas, kas darbojas ar interešu aizstāvību jau nojauš, kāda ir atbilde. Daudzos gadījumos mērķa grupas labklājība faktiski ir atkarīga no citu cilvēku, kuri neuzskata, ka viņiem ir problēmas, uzvedības izvēles. Iespējams mēs, kā sociālie uzņēmēji, esam vienīgie, kas uzskata, ka viņu reakcija (vai tās trūkums) patiešām ir problēma.

Šādos gadījumos ir jāizstrādā divas pārmaiņu teorijas. Viena — lai noteiktu galveno mērķa grupu. Otra — lai raksturotu pozitīvo pārmaiņu norisi, kas saistītas ar mērķa grupu, kuras izvēles ietekmē galvenās mērķa grupas labklājību.

Tālāk redzamajā attēlā parādīts visbiežāk sastopamais gadījums. Proti, problēma ir tieši saistīta ar mērķa grupas dalībniekiem. Attēls ir mūsu izstrādātās metodoloģijas momentuzņēmums, kurā redzami daži ierobežota vajadzību/problēmu saraksta piemēri.

Ko tieši mēs vēlamies ietekmēt?

Vispārēju vajadzību/problēmu saraksts

☐	Ienākumi un materiālais stāvoklis
☒	Fiziskā un garīgā veselība (labklājība)
☐	Uzvedība (lēmums kaut ko darīt vai nedarīt)
☐	Augsts savainojumu risks
☐	...

Ar vispārējo sarakstu saistīto specifisko vajadzību/problēmu saraksts

LABKLĀJĪBA

☒	Stress, izdegšanas sindroms
☐	Garastāvokļa traucējumi (ieskaitot depresiju un trauksmi)
☐	Citi garīgie un uzvedības traucējumi
☐	...

VAJADZĪBAS VAI PROBLĒMAS IDENTIFICĒŠANA

AR MĒRĶA GRUPU SAISTĪTĀS VAJADZĪBAS VAI PROBLĒMAS

Aptuveni 33 % Igaunijā dzīvojošo cilvēku tieši skar garastāvokļa un stresa spektra traucējumi.

Stresa, depresijas un izdegšanas sindroma ietekmē cilvēkiem ir grūti tikt galā ar ikdienas lietām, piemēram, darbu, studijām un attiecībām.

SKAIDRI NOTEIKTA ŠAURA MĒRĶA GRUPA

Strādājoši cilvēki, kas cieš no stresa un garastāvokļa traucējumiem (Tartu un Pärnava)

AKTIVITĀTES UN IZNĀKUMI

Darbs grupās ar cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem un apmācības (gan ilgtermiņa programmas, gan īsperioda mācību sesijas), individuālas konsultācijas un atbalsta grupas internetā, ar mērķi palīdzēt cilvēkiem personības attīstībā, pašpalīdzinātības sekmēšanā, rosināt iniciatīvas uzņemšanos, attīstīt patstāvību un starppersonu prasmes, kā arī veidot pozitīvas iztūrešanas modeļus.

IEKŠMES PRIEKSNOSACĪDUMI

1. Cilvēki pārvar aizspriedumu, ka tikai "jukusiem" cilvēkiem ir garīgās veselības problēmas vai ka šīs problēmas ir privāta lieta.

2. Viņi ir ieinteresēti un gatavi pārmaiņām.

3. Mūsu personāls ir kvalificēti speciālisti, viņiem ir pieejama pietiekama profesionālā vadība.

REZULTĀTI UN IETEKME

Emocionālais stāvoklis uzlabojas. Palielinās viņu spējas tikt galā ar ikdienas izaicinājumiem.

Ilgtermiņa programmās dalībnieku emocionālais stāvoklis uzlabojas un negatīvie simptomi samazinās par apm. 25–30 %. Viņi dzīvē uzņemas vairāk iniciatīvu. Viņu attiecību un darba dzīves kvalitāte ir uzlabojusies, un ir palielinājusies viņu pašpalīdzinātība.

Viņi ir apguvuši jaunas starppersonu prasmes un stratēģijas kā tikt galā ar izaicinājumiem. Viņu attieksme un iztūrešanas modeļi ir kļuvuši pozitīvāki.

REZULTĀTI UN IETEKME

Lai gan no akadēmiskā viedokļa pastāv ievērojama (godīga un pamatota) atšķirība starp terminiem “rezultāts” un “ietekme”, tomēr vairumam organizāciju, kas darbojas sociālajā jomā un plāno savas darbības ietekmi ar ierobežotiem resursiem, ir gandrīz neiespējami panākt uz pierādījumiem balstītus rezultātus.

Mēs uzskatām, ka organizāciju veikta piemērotas informācijas apkopošana saistībā ar radītajām pārmaiņām, jau būtu nozīmīga virzība uz priekšu. Jo precīzāk tikusi noteikta mērķa grupa, jo vieglāk iegūt vismaz kvalitatīvus datus par (iespējamu) sākotnējās situācijas saistību ar mūsu darbībām un gala rezultātu.

Attēlā redzams piemērs mēģinājumam aprakstīt rezultātus un ietekmi. Organizācija ir veikusi pārmaiņu mērījumus saistībā ar personu, kuras piedalās viņu programmās, emocionālo stāvokli un negatīvu simptomu sastopamību. Šajā shēmā ir tikai viens kvantitatīvais rādītājs. Tomēr ir skaidrs, ka nepieciešamības gadījumā ir pieejama cita skaitliska informācija.

**Iznākumi un ietekme, kas
parāda sagaidāmo
ietekmi nākotnē un
darbību tiešo ietekmi**

Cilvēku ar garastāvokļa un stresa spektra traucējumiem emocionālais stāvoklis uzlabojas. Palielinās viņu spējas tikt galā ar ikdienas izaicinājumiem.

Ilgttermiņa programmās dalībnieku emocionālais stāvoklis uzlabojas un negatīvie simptomi samazinās par apm. 25–30 %. Viņi dzīvē uzņemas vairāk iniciatīvu. Viņu attiecību un darba dzīves kvalitāte ir uzlabojusies, un ir palielinājusies viņu pašpārliecinātība.

Viņi ir apguvuši jaunas starppersonu prasmes un stratēģijas, kā tikt galā ar izaicinājumiem. Viņu attieksme un izturēšanas modeļi ir kļuvuši pozitīvāki.

REZULTĀTI UN IETEKME

**AR MĒRĶA GRUPU SAISTĪTĀS
VAJADZĪBAS VAI PROBLĒMAS**
Aptuveni 33 % Igaunijā dzīvojošo
cilvēku tieši skar garastāvokļa un
stresa spektra traucējumi.

Stresa, depresijas un izdegšanas
sindroma ietekmē cilvēkiem ir
grūti tikt galā ar ikdienas lietām,
piemēram, darbu, studijām un
attiecībām.

**SKAIDRI NOTEIKTA ŠAURA
MĒRĶA GRUPA**

Strādājoši cilvēki, kas cieš no
stresa un garastāvokļa
traucējumiem (Tartu un Pērnavā)

AKTIVITĀTES UN IZNĀKUMI

Darbs grupās ar cilvēkiem ar garīgiem
traucējumiem un apmācības (gan
ilgtermiņa programmas, gan neilgas
maģiņu sesijas), individuālas kon-
sultācijas un atbalsta grupas internetā,
ar mērķi palīdzēt cilvēkiem personības
attīstībā, pašpārīcinātības sekmēšanā
rosināt iniciatīvas uzņemšanos, attīstīt
pārstāvību un starppersonu prasmes,
kā arī veidot pozitīvas izturēšanas
modeļus.

PIEKSMES PRIEKŠNOSACĪJUMI

Cilvēki pārvar aizspriedumu, ka tikai
"sliktiem" cilvēkiem ir garīgās veselības
problēmas vai ka šīs problēmas ir privāta
lieta.

Viņi ir ieinteresēti un gatavi pārmaiņām

Mūsu personāls ir kvalificēti speciālisti
un viņiem ir pieejama pietiekama profesio-
nālā vadība.

REZULTĀTI UN IETEKME

Cilvēku ar garastāvokļa un
stresa spektra traucējumiem
emocionālais stāvoklis uzlabojas.
Palielinās viņu spējas tikt galā ar
ikdienas izaicinājumiem.

Ilgtermiņa programmās
dalībnieku emocionālais stāvoklis
uzlabojās un negatīvie simptomi
samazinājās par apm. 25–30 %.
Viņi dzīvē uzņemas vairāk
iniciatīvu. Viņu attiecību un
darba dzīves kvalitāte ir
uzlabojusies, un ir palielinājusies
viņu pašpārīcinātība.

Viņi ir apguvuši jaunas
starppersonu prasmes un
stratēģijas kā tikt galā ar
izaicinājumiem. Viņu attieksme
un izturēšanas modeļi ir kļuvuši
pozitīvāki.

AKTIVITĀTES UN IZNĀKUMI

Aktivitātes un iznākumi ir viens no mūsu mērķa grupu dalībnieku soļiem, mainot neapmierinošo pašreizējo situāciju uz vēlamo situāciju nākotnē. Plānā, radīt pozitīvu ietekmi dzīvē, ir jāietver tikai tādas aktivitātes un iznākumi, kam ir skaidri noteikta loma. Izstrādājot shēmu, ir jāizlaiž visas aktivitātes, ko "būtu jauki ietvert".

Attēlā redzami daži veiksmīgi iznākuma rādītāju piemēri. Turklāt tajā parādīts, kā katru no iznākumiem iespējams (un vēlams) izteikt kvantitatīvi.

Iznākumu rādītāju izvēle

Darbības, kas mums
palīdz radīt
ietekmi

☒	Cilvēku skaits, kuri saņēmuši psiholoģiskas konsultācijas
☒	Mūsu izveidoto atbalsta grupu skaits
☒	Cilvēku skaits, kuri piedalījušies mūsu atbalsta grupās
☐	...

Ar rādītājiem saistīto datu nodrošināšana

☒	Cilvēku skaits, kuri saņēmuši psiholoģiskas konsultācijas Ievadīt gadu un skaitu
☒	Mūsu izveidoto atbalsta grupu skaits Ievadīt gadu un skaitu
☒	Cilvēku skaits, kuri piedalījušies mūsu atbalsta grupās Ievadīt gadu un skaitu
☐	...

Iznākuma rādītāju izvēle

AKTIVITĀTES UN IZNĀKUMI

AR MĒRĶA GRUPU SAISTĪTĀS VAJADŽĪBAS VAI PROBLĒMAS
Aptuveni 33 % Igaunijā dzīvojošo cilvēku tieši skar garastāvokļa un stresa spektra traucējumi.

Stresa, depresijas un izdegšanas sindroma ietekmē cilvēkiem ir grūti tikt galā ar ikdienas lietām, piemēram, darbu, studijām un attiecībām.

SKAIDRI NOTEIKTA ŠAURA MĒRĶA GRUPA
Strādājoši cilvēki, kas cieš no stresa un garastāvokļa traucējumiem (Tartu un Pärnava)

AKTIVITĀTES UN IZNĀKUMI

Darbs grupās ar cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem un apmācības (gan ilgtermiņa programmas, gan neilgas mācību sesijas), individuālas konsultācijas un atbalsta grupas internetā, ar mērķi palīdzēt cilvēkiem personības attīstībā, pašpārlicinātības sekmēšanā, rosināt iniciatīvas uzņemšanos, attīstīt patstāvību un starppersonu prasmes, kā arī veidot pozitīvas izturēšanās modeļus.

PRASMES PRIEKŠNOSACĪJUMI

Cilvēki parvar aizspriedumu, ka tikai "lielkiem" cilvēkiem ir garīgas veselības problēmas vai ka šīs problēmas ir privāta lieta.

2. Viņi ir ieinteresēti un gatavi pārmaiņām

3. Mūsu personāls ir kvalificēti speciālisti un viņiem ir pieejama pietiekama profesionāla vadība.

REZULTĀTI UN IETEKME

Cilvēku ar garastāvokļa un stresa spektra traucējumiem emocionālais stāvoklis uzlabojas. Palielinās viņu spējas tikt galā ar ikdienas izaicinājumiem.

Ilgtermiņa programmās dalībnieku emocionālais stāvoklis uzlabojas un negatīvie simptomi samazinājās par apm. 25–30 %. Viņi dzīvē uzņemmas vairāk iniciatīvu. Viņu attiecību un darba dzīves kvalitāte ir uzlabojusies, un ir palielinājusies viņu pašpārlicinātība.

Viņi ir apguvuši jaunas starppersonu prasmes un stratēģijas kā tikt galā ar izaicinājumiem. Viņu attieksme un izturēšanās modeļi ir kļuvuši pozitīvāki.

VEIKSMES PRIEKŠNOSACĪJUMI

Priekšnosacījumu analīze palielina pārmaiņu teorijas kā plānošanas un uzlabojumu rīka vērtību. Ikviens shēma saglabā savu teorētisko raksturu un neņem vērā būtiskus, ar tās īstenošanu saistītus aspektus, kam ir tieša ietekme uz veiksmīga iznākuma iespējamību. Izstrādājot uz mērķa grupu orientētu pozitīvo pārmaiņu aktivitātes, galveno veiksmes priekšnosacījumu analīze ļauj maksimāli ieraudzīt “patieso dzīvi”.

Tālāk redzamajā attēlā skatiet trīs iespējamo veiksmes priekšnosacījumu piemērus. Neapšaubāmi, ka apstākļu noteikšana ir tikai pirmais solis. Izstrādājot pārmaiņu teorijas īstenošanas aktivitāšu un resursu plānu ir tieši jāizmanto analīzes rezultāti. Turklāt ir prātīgi izvēlēties noteiktus rādītājus, kas tiktu regulāri pārbaudīti, nosakot, vai priekšnosacījumi joprojām tiek izpildīti.

Lūdzu, aprakstiet būtiskākos
priekšnosacījumus, kas
jāizpilda, lai nodrošinātu
veiksmi

1. Cilvēki pārvar aizspriedumu, ka tikai “jukušiem” cilvēkiem ir garīgās veselības problēmas vai ka šīs problēmas ir privāta lieta.
2. Viņi ir ieinteresēti un gatavi pārmaiņām.
3. Mūsu personāls ir kvalificēti speciālisti un viņiem ir pieejama pietiekama profesionālā vadība.

VEIKSMES PRIEKŠNOSACĪJUMI

**AR MĒRĶA GRUPU SAISTĪTĀS
VAJADŽĪBAS VAI PROBLĒMAS**
Aptuveni 33 % Igaunijā dzīvojošo
cilvēku tieši skar garastāvokļa un
stresa spektra traucējumi.

Stresa, depresijas un izdegšanas
sindroma ietekmē cilvēkiem ir
grūti tikt galā ar ikdienas lietām,
piemēram, darbu, studijām un
attiecībām.

**SKAIDRI NOTEIKTA ŠAURA
MĒRĶA GRUPA**
Strādājoši cilvēki, kas cieš no
stresa un garastāvokļa
traucējumiem (Tartu un Pērnavā)

AKTIVITĀTES UN IZNĀKUMI

Darbs grupās ar cilvēkiem ar
garīgiem traucējumiem un
apmācības (gan ilgtermiņa
programmas, gan neilgas mācību
sesijas), individuālas konsultācijas
un atbalsta grupas internetā, ar
mērķi palīdzēt cilvēkiem personi-
bas attīstībā, pašpārlicinātības
sekmēšanā, rosināt iniciatīvas
uzņemšanos, attīstīt patstāvību
un starppersonu prasmes, kā
arī veidot pozitīvas izturēšanās
modeļus.

VEIKSMES PRIEKŠNOSACĪJUMI

1. Cilvēki pārvar aizspriedumu, ka
tikai "jukušiem" cilvēkiem ir garīgās
veselības problēmas vai ka šīs
problēmas ir privāta lieta.
2. Viņi ir ieinteresēti un gatavi
pārmaiņām.
3. Mūsu personāls ir kvalificēti
speciālisti un viņiem ir pieejama
pietiekama profesionālā vadība.

REZULTĀTI UN IETEKME

Cilvēku ar garastāvokļa un
stresa spektra traucējumiem
emocionālais stāvoklis uzlabojas.
Palielinās viņu spējas tikt galā ar
ikdienas izaicinājumiem.

Ilgtermiņa programmās
dalībnieku emocionālais stāvoklis
uzlabojas un negatīvie simptomi
samazinās par apm. 25–30 %.
Viņi dzīvē uzņemas vairāk
iniciatīvu. Viņu attiecību un
darba dzīves kvalitāte ir
uzlabojusies, un ir palielinājusies
viņu pašpārlicinātība.

Viņi ir apguvuši jaunas
starppersonu prasmes un
stratēģijas kā tikt galā ar
izaicinājumiem. Viņu attieksme
un izturēšanas modeļi ir kļuvuši
pozitīvāki.

PĀRMAIŅU TEORIJAS PĀRBAUDE

Patiesības mirklis:
vai tam visam ir jēga?

Noteiktas pārmaiņu teorijas koncepcija ir regulāri atkārtoti jāpārbauda dažādās mērķa grupās (labuma guvēji, ar organizāciju nesaistīti eksperti u. c.). Tomēr jāatzīmē, ka labākā pārbaude ir apkopot datus un analizēt tos saistībā ar noteiktajiem iznākumiem un ietekmi, kā arī attiecībā uz mērķa grupas mainīgajām vajadzībām.

AR MĒRĶA GRUPU SAISTĪTAS VAJADZĪBAS VAI PROBLĒMAS

Aptuveni 33 % Igaunijā dzīvojošo cilvēku tieši skar garastāvokļa un stresa spektra traucējumi.

Stresa, depresijas un izdegšanas sindroma ietekmē cilvēkiem ir grūti tikt galā ar ikdienas lietām, piemēram, darbu, studijām un attiecībām.

AKTIVITĀTES UN IZNĀKUMI

Darbs grupās ar cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem un apmācības (gan ilgtermiņa programmas, gan neilgas mācību sesijas), individuālas konsultācijas un atbalsta grupas internetā ar mērķi palīdzēt cilvēkiem personības attīstībā, pašpārliecinātības sekmēšanā, rosināt iniciatīvas uzņemšanos, attīstīt patstāvību un starppersonu prasmes, kā arī veidot pozitīvas izturēšanās modeļus.

REZULTĀTI UN IETEKME

Cilvēku ar garastāvokļa un stresa spektra traucējumiem emocionālais stāvoklis uzlabojas. Palielinās viņu spējas tikt galā ar ikdienas izaicinājumiem.

Ilgtermiņa programmās dalībnieku emocionālais stāvoklis uzlabojas un negatīvie simptomi samazinās par apm. 25–30 %. Viņi dzīvē uzņemas vairāk iniciatīvu. Viņu attiecību un darba dzīves kvalitāte ir uzlabojusies, un ir palielinājusies viņu pašpārliecinātība.

Viņi ir apguvuši jaunas starppersonu prasmes un stratēģijas, kā tikt galā ar izaicinājumiem. Viņu attieksme un izturēšanās modeļi ir kļuvuši pozitīvāki.

SKAIDRI NOTEIKTA ŠAURA MĒRĶA GRUPA

Strādājoši cilvēki, kas cieš no stresa un garastāvokļa traucējumiem (Tartu un Pērnavā).

VEIKSMES PRIEKŠNOSACĪJUMI

1. Cilvēki pārvar aizspriedumu, ka tikai "jukušiem" cilvēkiem ir garīgās veselības problēmas vai ka šīs problēmas ir privāta lieta.
2. Viņi ir ieinteresēti un gatavi pārmaiņām.
3. Mūsu personāls ir kvalificēti speciālisti un viņiem ir pieejama pietiekama profesionālā vadība.

TEORIJAS PĀRBAUDE, PĒTOT STĀSTUS

Kā pārbaudīt, vai jūsu pārmaiņu teorija patiesi ir rīks, kas radīs transformējošas pārmaiņas, vai tā jāpublicē nākamajā izdevumā “Skaistākās pasakas par sociālajiem uzņēmumiem”?

Sākot ietekmes analīzi, vairumam organizāciju ir pieejami skaitliski dati tikai par viņu darbībām un iznākumiem. Viens no risinājumiem, kā pārbaudīt pārmaiņu teoriju, ir apkopot stāstus. Būtiski atzīmēt, ka visiem stāstiem ir jāatbilst kādam no svarīgiem kvalifikācijas kritērijam. Derīgi ir tikai tādi stāsti, kuros atklāta personas pieredze, atspoguļojot galvenos pārmaiņu teorijā aprakstītos aspektus, ko esat paredzējuši sasniegt mērķa grupā kopumā.

Protams, ka tikai viens stāsts neapliecina pārmaiņu teorijas pareizību. Jāapkopo vairāki stāsti, nosakot patieso sakarību/piemērus attiecībā pret to cilvēku skaitu, kuru dzīves esat ietekmējuši ar savām darbībām. Stāstu izpēte būs nopietns ieskaits cilvēku pieredzē, un tā rosinās izlaist pārmaiņu teoriju vai veikt izmaiņas tajā.

“SKAISTĀKĀS
PASAKAS PAR
SOCIĀLAJIEM
UZŅĒMUMIEM”

TEORIJAS PĀRBAUDE, PĒTOT STĀSTUS

Mūsu varonis

Sakarā ar smagu invaliditāti, pamatojoties uz oficiālajiem dokumentiem, Katrīnas darbnespēja ir noteikta 80 % apmērā. Katrīnai ir iedzimti sirdsdrošības traucējumi, tālredzība un viņa savam vecumam ir pārāk īsa auguma.

Vīpam/vīpai aktuālā vajadzība

Viņa bija pilnībā finansiāli atkarīga no saviem vecākiem. Neskatoties uz to, ka viņa strādāja aizsargātā darba centrā, kas piedāvāja drēbniecības pakalpojumus un laiku pa laikam arī kopētavā, viņa nevarēja atļauties tādas lietas, kā, piemēram, iziet kopā ar draugiem vai apmeklēt koncertus.

Darbības un iznākumi

Ģimenes ekonomiskā situācija kļuva vēl sarežģītāka pēc vīpas vecāku pensionēšanās. Katrīna atklātajā darba tirgū pieteicās uz vakancēm. Piemēram, viņa nosūtīja savu CV lielveikalu tīklam Rimi, tomēr vairums darba piedāvājumu bija tādi, kur viņa ar savu invaliditāti nevarēja strādāt.

Iznākumi

Katrīnas ģimene par organizāciju Abikāsi pirmo reizi dzirdēja 2011. gadā. Viņa sāka strādāt organizācijas Abikāsi centrā par datu ievadišanas operatoru. Neskatoties uz to, ka sākotnēji invaliditātes dēļ Katrīnai bija grūtības ar mašīnrakstīšanu,

Ietekme

Viņa atzīst, ka dzīve ir kļuvusi košāka un viņa beidzot ir finansiāli neatkarīga. Tagad Katrīna regulāri dodas peldēt, apmeklē koncertus, iegādājas kompaktdiskus un izbauda kafējnicu apmeklējumus kopā ar draugiem.

Katrīnas stāsts

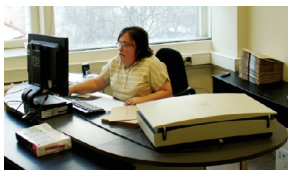
Sakarā ar smagu invaliditāti, pamatojoties uz oficiālajiem dokumentiem, Katrīnas darbnespēja ir noteikta 80 % apmērā. Katrīnai ir iedzimti sirdsdrošības traucējumi, tālredzība un viņa savam vecumam ir pārāk īsa auguma.

Viņa bija pilnībā finansiāli atkarīga no saviem vecākiem. Neskatoties uz to, ka viņa strādāja aizsargātā darba centrā, kas piedāvāja drēbniecības pakalpojumus un laiku pa laikam arī kopētavā, viņa nevarēja atļauties tādas lietas, kā, piemēram, iziet kopā ar draugiem vai apmeklēt koncertus.

Ģimenes ekonomiskā situācija kļuva vēl sarežģītāka pēc viņas vecāku pensionēšanās. Katrīna atklātajā darba tirgū pieteicās uz vakancēm. Piemēram, viņa nosūtīja savu CV lielveikalu tīklam Rimi, tomēr vairums darba piedāvājumu bija tādi, kur viņa ar savu invaliditāti nevarēja strādāt.

Katrīnas ģimene par organizāciju Abikāsi pirmo reizi dzirdēja 2011. gadā. Viņa sāka strādāt organizācijas Abikāsi centrā par datu ievadišanas operatoru. Neskatoties uz to, ka sākotnēji invaliditātes dēļ Katrīnai bija grūtības ar mašīnrakstīšanu, datu ievadišanas darbs bija lieliski piemērots šāda veida invaliditātei, jo nepārtraukti kustinot pirkstus uzlabojās viņas roku stāvoklis. Pēc apmācībām, kas ilga divus mēnešus, Katrīnas darba efektivitāte bija palielinājusies par aptuveni 200 %.

Katrīna atzīst, ka dzīve ir kļuvusi košāka un viņai beidzot ir izdevies kļūt finansiāli neatkarīgai. Tagad Katrīna regulāri dodas peldēt, apmeklē koncertus, iegādājas kompaktdiskus un izbauda kafējnicu apmeklējumus kopā ar draugiem.

PIELIKUMS:

ORGANIZATORISKIE RĀDĪTĀJI

Daudzi cilvēki, kas nav saistīti ar sociālo jomu, iespējams, neapzinās, ka jebkādu pārmaiņu radīšanai parasti ir vajadzīgas koordinētas ilgtermiņa darbības. Lietderīgi papildināt pārmaiņu teoriju ar saistīto informāciju par jūsu organizāciju, atsevišķos gadījumos arī skaidri informējot auditoriju par vajadzību palielināt jūsu kapacitāti, lai radītu vēl vairāk pārmaiņu.

Darbību un iznākumu rādītāji Sasniegto cilvēku skaits...	2011-2012	2012-2013	Izmaiņas (%)
...kuri cieš no garastāvokļa traucējumiem	213	760	257%
...pateicoties vecāku izglītošanai	35	284	711%
...izmantojot atbalsta grupas internetā	1970	2400	22%
Rādīt šos gadus	☒	☒	

ORGANIZĀCIJA KĀ SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

Finanšu rādītāji	2011-2012	2012-2013	Izmaiņas (%)
Ienākumi	56 669€	42 145€	-26%
Ienākumi no tirdzniecības	8 646€	13 211€	53%
Rādīt šos gadus	☒	☒	